

Rekruttering til vannbransjen – mange bekker små ...

I forrige nummer av VANN skrev vi om å *Frem snakke vannet*. Like viktig er det å fremsnakke jobb i vannbransjen. Innen 2040 og 2050 er det mange av oss som har gitt stafettpinnen over til yngre krefter. Men er vi sikre på at vekslingen går bra? At vi har noen å gi stafettpinnen til? Etter- og videreutdanning kan løse noe av kompetansebehovet. Men vi trenger også nytt blod og nye krefter inn i bransjen. Vi kan ikke ta for gitt at den yngre garde, vil dele fasinasjonen for faget. Og aller helst vil vi at enda flere enn i dag skal begynne å jobbe med vann.

Vi tror at få andre bransjer kommer til å spille en slik nøkkelrolle når det gjelder å møte fremtidige utfordringer. UN-water som er koordinatorer for FNs arbeid med vann og sanitære forhold oppsummerer på sine faktsider at ekstreme værhendelser gjør at tilgangen på vann blir knappere og mer uforutsigbar, og vannet blir mer forurenset. Polen, Spania, Pakistan, Australia, Nigeria og Brasil har alle opplevd katastrofale flommer i løpet av dette året. Innen 2050 vil nesten 3 milliarder mennesker merke konsekvensene av klimaendringer, som flom, tørke, kraftige stormer og havnivåstigning.

Sammenlignet med andre deler av verden, har vi i Norge foreløpig unngått det aller mest ekstreme været. Men på et nasjonalt nivå er det også mye å ta tak i. *Kommunalt investeringsbehov for vann og avløp 2021-2040*, het en rapport utgitt av bransjeforeningen Norsk Vann. Her peker man særlig på befolkningsvekst, skjerpede myndighetskrav, klimatilpasning og overvann, styrket sikkerhet samt økt fornyelsestakt på ledningsnettet som de store utford-

ringene. Innføringen av EUs nye avløpsdirektiv kommer til å medføre store investeringer for anleggseiere. Fristen for å oppfylle krav om sekundærrensing av avløpsvann for tettsteder er satt til 2035. Dette vil alene omfatte utbedringer for flere hundre anlegg over hele Norge. Ingen tvil, det vil bli både utfordrende og meningsfulle oppgaver fremover.

For å lede ungdommene inn på vannveien, gjøres det mye flott arbeid i dag. Nordnorsk vitensenter i Tromsø har hatt vann og avløp som tema for sommerskole, der barna fikk besøke renseanlegg og ta vannprøver. Elveforumene i Oslo og Bærum har i tråd med læreplanen for grunnskolen laget turguidehefte med Ljanselva som «læringsarena». Ved Inspiria Science Senter i Sarpsborg kan man se *Dypdykk – temautstilling om livet under vann!* Årlig får Inspiria besøk av 30 000 elever og vi håper mange av dem blir inspirert til å velge vannfag. Vannforeningen organiserer hvert år Juniorvannprisen, en konkurranse for skoleungdom i alderen 15-20 år. Årets finale ble avholdt nettopp hos Inspiria i mars, der vi fikk presentert mange imponerende prosjekt.

Unge som allerede har valgt vannfag og er på vei inn i yrkeslivet, må bli inkludert i vannfellesskapet. For nyutdannede på bachelor- og masternivå gir *traineeVANN* en glimrende anledning til å jobbe i et mangfold av bedrifter i løpet av de to første arbeidsårene. Norsk Vann som organiserer denne ordningen, etterlyser kandidater som har lyst på en utfordring og har bakgrunn fra vann, avløp, kjemi, prosess, biologi, elektro, automasjon, it, hydrologi, miljø mv. Allerede før man er ferdig utdannet, kan man bli

med i VA-*yngre*, et faglig og sosialt nettverk der et av formålene er å øke interessen for vannbransjen. Unge medarbeidere har fersk kunnskap innen bærekraft og digitalisering og kan gå i bresjen for omstillingen til det grønne skiftet i bransjen vår. På sosiale medier legger VA-yngre ut bilder og innlegg som viser et imponerende og inkluderende aktivitetsprogram. Vannsenteret på Ås vil bli et sted for opplæring, forskning og utprøving av nye løsninger. Vannforeningen deltok under åpningsdagene for senteret i juni i år. På en formiddag ble det vervet 20 nye studentmedlemmer, som vi ser frem til å møte på seminarer og fagtreff fremover,

Vi kunne ha trukket frem mange flere gode eksempler på rekrutteringsarenaer til vannbransjen. Mange tiltak er knyttet til skole og undervisning, andre er drevet av organisasjoner og bedrifter. Vi heier på dem alle sammen!

Men kan i tillegg hver og en av oss personlig bidra litte grann for å sikre etterveksten til vannbransjen?

Kjenner du en lærer i grunnskolen eller videregående? Kan det være at nettopp ditt fagområde og din vannkompetanse kan være et tema i naturfagstimen? Kanskje kan du invitere elevene i nærområdet til å se et VA-anlegg, lab eller miljøprosjekt?

Har du barn, barnebarn, nevø, niese eller nabo som skal ta valg om studier og yrke. Da åpner det seg kanskje en anledning til å skryte av vannbransjens mange muligheter.

Er du ivrig på sosiale medier, og av og til leser gode, informative og entusiastiske innlegg fra fagkollegaer? Med 👍 på et LinkedIn-innlegg eller ❤️ på Instagram, bidrar du til å fremme positiv omtale av vannbransjen som på mystisk vis spres til nye grupper.

Vi kan alle bidra litt til fremsnakking av vannbransjen. Vi burde forstå mer enn de fleste andre betydningen av ordtaket «mange bekker små gjør en stor å».

Vi ønsker med dette alle våre lesere en riktig god jul og et godt nytt år!

VANN

COWI har lang erfaring fra prosjekter innen fagområdene vann, avløp og kommunale veger. Dette omfatter hovedplaner og strategisk rådgiving, vannforsyning, transportsystemer, avløpsbehandling, overvannshåndtering og flomsikring.